

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2024 m. rugsėjo 24 d. Nr. 21RE- (AG-615/06-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Edvardo Juciaus, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės (pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo S. S. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas S. S. skundu Komisijos prašo panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024-07-03 sprendimą Nr. STS-1693 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ ir įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą terminą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl pareiškėjo 2024-05-22 prašymo išduoti asmens su negalia automobilio statymo kortelę.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad 2024-05-22 Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra) Sprendimų kontrolės skyriui pateikė prašymą išduoti asmens su negalia automobilio statymo kortelę, tačiau institucija minėtos kortelės pareiškėjui neišdavė. Agentūra nurodė, kad pareiškėjas nesinaudoja vežimėliu ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais ir t. t.).

Pareiškėjas su priimtu sprendimu nesutiko ir nurodė, kad naudojasi lazdele, turi (duomenys neskelbtini).

Pareiškėjo nuomone, jam turėtų būti išduota asmens su negalia automobilio statymo kortelė, kadangi pareiškėjui yra nustatytas (duomenys neskelbtini) dalyvumo lygis, taip pat jis turi dokumentą, patvirtinantį teisę vairuoti lengvąjį automobilį, bei dėl ligos sukeltos negalios pareiškėjas nuolat naudojasi technine judėjimo pagalbos priemone, t. y. lazdele (b. l. 13, 14).

2024-09-06 pareiškėjas papildomai paaiškino, kad judėdamas lazdele naudojasi nuo 2020 m., kai pradėjo (duomenys neskelbtini). Pasak pareiškėjo, nėra kliūčių išduoti jam asmens su negalia automobilio statymo kortelę (b. l. 74).

Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Komisijos prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Agentūra nurodo, kad pareiškėjas Komisijai ginčija Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024-07-03 sprendimą Nr. STS-1693 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ (toliau – ir Sprendimas) (Komisijos pastebėjimas – Sprendimas pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu 2024-07-04), kuriuo nuspręsta neišduoti asmens su negalia automobilio statymo kortelės (toliau – ir Kortelė), motyvuodamas tuo, kad turi (duomenys neskelbtini), todėl lazdelė jam yra būtina. Pareiškėjas teigia, kad jis turi teisę gauti Kortelę, nes jam nustatytas (duomenys neskelbtini) dalyvumo lygis, jis turi galiojantį dokumentą, patvirtinantį teisę vairuoti lengvąjį automobilį, ir dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis, t. y. lazdele.

Kortelės išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (aktuali redakcija nuo 2024 m. sausio 1 d. (toliau – Įstatymas arba ANTAPI)), Asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2023 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. V-74 „Dėl Asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Kortelės išdavimo aprašas).

Agentūra cituoja Įstatymo 22 straipsnio 1 dalį, kurioje numatyta, kad Kortelę turi teisę gauti: 1) asmenys, kuriems nustatytas lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis; 2) asmenys, kuriems nustatytas sunkaus ar vidutinio neįgalumo lygis; 3) asmenys, kuriems nustatytas iki 25 procentų dalyvumo lygis; 4) asmenys, kuriems nustatytas 30–55 procentų dalyvumo lygis ir kurie turi galiojantį dokumentą, patvirtinantį teisę vairuoti lengvąjį automobilį, ir dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis: vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne ar kita vaikščiojimui palengvinti skirta priemone). Asmens su negalia automobilio statymo kortelės poreikio nustatymo ir kortelės išdavimo tvarką reglamentuoja Asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo tvarkos aprašas.

Agentūra cituoja Kortelės išdavimo aprašo 7 punktą, kuriame numatyta, kad teisę gauti kortelę turi Įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys, atitinkantys Įstatymo 22 straipsnio 1 dalies nuostatas. Nustatant kortelės poreikį, pildomas Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintos formos vertinimo aktas dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės (Kortelės išdavimo aprašo 12 punktas). „Priėmus sprendimą dėl neįgalumo lygio, dalyvumo lygio, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio, kartu priimamas ir sprendimas dėl kortelės poreikio (jeigu asmuo nenurodo, kad kortelės poreikio vertinimas nebūtų atliktas)“ (Kortelės išdavimo aprašo 14 punktas). „Sprendimas neišduoti kortelės priimamas, jei asmuo neatitinka Įstatymo 22 straipsnio nuostatų“ (Kortelės išdavimo aprašo 18 punktas). Pagal

Kortelės išdavimo aprašo 23.1 papunktį, asmeniui nesutikus su Agentūros priimtu sprendimu Agentūros direktorius ar jo įgaliotas valstybės tarnautojas atlieka pakartotinį kortelės poreikio vertinimą. „Pakartotinis kortelės poreikio vertinimas Aprašo 23.1 papunktyje nurodytu atveju atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą“ (Kortelės išdavimo aprašo 24 punktas). Pakartotinis kortelės poreikio vertinimas atliekamas ir sprendimas dėl kortelės poreikio priimamas per 20 darbo dienų nuo visų vertinimui atlikti reikalingų dokumentų gavimo Agentūroje dienos <...>“ (Kortelės išdavimo aprašo 25 punktas). „Jei dėl objektyvių priežasčių per Aprašo 25 punkte nurodytus terminus sprendimas dėl pakartotinio kortelės poreikio negali būti priimtas, Agentūros direktorius ar jo įgaliotas valstybės tarnautojas sprendimo priėmimo terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie priimtą sprendimą dėl termino pratęsimo pranešama raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos, pateikiant jo nuorašą (kopiją)“ (Kortelės išdavimo aprašo 26 punktas).

Agentūra paaiškino, kad 2023-12-20 uždarosios akcinės bendrovės Žvėryno klinikos siuntimu pareiškėjas buvo nukreiptas į Agentūrą dalyvumo lygiui nustatyti. Minėtame siuntime nurodytos diagnozės pagal Tarptautinio ligų klasifikatoriaus – 10 Australijos modifikacijos (toliau – TLK-10-AM) kodus: (duomenys neskelbtini).

Siuntime į Agentūrą, aprašant pareiškėjo sveikatos būklę, apie judėjimą nurodyta, kad (duomenys neskelbtini) <..>. Kartu su siuntimu Agentūrai buvo pateiktos 2023 m. liepos 26 d. kardiologo, 2023-09-22 endokrinologo ir 2023-12-13 fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijų išvados.

Pareiškėjas 2024-02-06 kreipėsi į Agentūrą prašydamas nustatyti dalyvumo lygį, Agentūros Šiaulių III skyrius 2024-02-06 – 2024-03-04 vertino pareiškėjo dalyvumo lygį ir 2024-03-04 sprendimu Nr. STS-2017 „Dėl dalyvumo lygio“ jam buvo nustatytas (duomenys neskelbtini) proc. dalyvumo lygis laikotarpiu 2024-02-06 – 2025-02-05.

Pareiškėjas 2024-05-02 kreipėsi į Agentūrą su prašymu dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo, tačiau 2024-05-02 Agentūros Vilniaus II skyriaus sprendimu Nr. STS-5117 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ tokia Kortelė pareiškėjui nebuvo išduota. Šį Agentūros teritorinio skyriaus sprendimą pareiškėjas apskundė Agentūros direktoriui.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius Sprendimu nusprendė neišduoti pareiškėjui Kortelės.

Agentūra nurodė, kad pareiškėjui negalėjo būti išduota Kortelė, nes asmuo nepatenka į Įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytų asmenų, kuriems suteikta tokia teisė, kategoriją. Nagrinėjamu atveju pareiškėjui 2024-03-04 sprendimu Nr. STS-2017 „Dėl dalyvumo lygio“ nustatytas (duomenys neskelbtini) proc. dalyvumo lygis nuo 2024-02-06 iki 2025-02-05, pareiškėjui suteikta teisė vairuoti lengvuosius automobilius, tačiau Agentūros Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau –

ESPBI IS) esančiuose medicininiuose dokumentuose ir kartu su siuntimu į Agentūrą patektuose medicininiuose dokumentuose, sprendimų priėmimo metu (2024-05-02, 2024-07-03) nebuvo medicininių duomenų, patvirtinančių pareiškėjo žodžius, kad asmuo dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis: vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne ar kita vaikščiojimui palengvinti skirta priemone). Agentūra pažymėjo ir tai, kad nei siuntime į Agentūrą, nei kartu su siuntimu patektuose medicininiuose dokumentuose (2023-07-26 kardiologo, 2023-09-22 endokrinologo ir 2023-12-13 fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijų išvadose), kaip ir ESPBI, nėra įrašo, kad dėl pareiškėjui diagnozuotos ligos, dėl ligos sukeltos negalios pareiškėjas nuolat naudotųsi techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis. Agentūros teigimu, pareiškėjas skunde nenurodė konkrečių aplinkybių ir nepateikė jas pagrindžiančių įrodymų, kurie paneigtų priimto Sprendimo pagrįstumą. Tai, kad pareiškėjas nesutinka su priimtu Sprendimu, nesudaro pagrindo išvadai, kad Agentūros priimtas Sprendimas neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) nuostatų ar priimtas nesilaikant teisės aktų reikalavimų (b. l. 20–24, 76).

Skundas tenkintinas

Byloje sprendžiamas ginčas dėl Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus Sprendimo, kuriuo nuspręsta pareiškėjui neišduoti asmens su negalia automobilio statymo kortelės, teisėtumo.

Pareiškėjas 2024-02-06 kreipėsi į Agentūrą, prašydamas nustatyti dalyvumo lygį (b. l. 32, 33, 108, 109).

Agentūros Šiaulių III skyrius 2024-02-06 – 2024-03-04 vertino pareiškėjo dalyvumo lygį, kurio rezultatai įforminti 2024-03-04 Dalyvumo lygio vertinimo akte Nr. DL-637 (b. l. 45–52), ir 2024-03-04 sprendimu Nr. STS-2018 „Dėl dalyvumo lygio“ (pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu 2024-03-05) pareiškėjui buvo nustatytas (duomenys neskelbtini) proc. dalyvumo lygis nuo 2024-02-06 iki 2025-02-05 (b. l. 42–44).

Pareiškėjas 2024-05-02 kreipėsi į Agentūrą su prašymu dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo (b. l. 103).

Agentūros Vilniaus II skyriaus 2024-05-02 (pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu 2024-05-08) sprendimu Nr. STS-5117 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ pareiškėjui nebuvo išduota Kortelė (b. l. 53–55, 85–87, 96–98).

Pareiškėjas 2024-05-20 skundu dėl Agentūros teritorinio skyriaus priimto sprendimo (Agentūroje užregistruotu 2024-05-22 Nr. SK-2664) šį Agentūros Vilniaus II skyriaus 2024-05-02 sprendimą Nr. STS-5117 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ apskundė Agentūros direktoriui. Skunde nurodė, kad Agentūros teritorinio skyriaus išvados neatitinka tikrovės. Pareiškėjas turi galiojantį dokumentą, patvirtinantį teisę vairuoti lengvąjį automobilį, ir nuolat juo

naudojasi. Taip pat naudojasi vaikščiojimui lauke skirta palengvinti priemone – lazdele. Pareiškėjas nurodė ir tai, kad turi (duomenys neskelbtini) (b. l. 104–107).

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024-05-23 (dokumento metaduomenų kortelėje nurodyta kita dokumento data 2024-07-03) vertinimo akte Nr. ASK-321 įformino pakartotinio vertinimo rezultatus (b. l. 116–119) ir 2024-07-03 sprendimu Nr. STS-1693 „Dėl Asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ (pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu 2024-07-04) nusprendė pareiškėjui neišduoti Kortelės (b. l. 3, 25–26).

Pareiškėjas skundu Komisijai nesutinka su Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus minėtu Sprendimu neišduoti pareiškėjui Kortelės ir prašo jį panaikinti bei įpareigoti Agentūrą per Komisijos nustatytą terminą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą (b. l. 13, 14).

Ginčo teisiniams santykiams taikytinos skundžiamo Sprendimo priėmimo metu galiojusios redakcijos ANTAPĮ, Kortelės išdavimo aprašo bei VAĮ nuostatos.

ANTAPĮ paskirtis – užtikrinti asmens su negalia teisių apsaugą ir įgyvendinimą lygiai su kitais asmenimis, reglamentuoti negalios nustatymo, asmens su negalia individualiųjų pagalbos poreikių nustatymo, tenkinimo ir finansavimo pagrindus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas, kitas tarptautinės teisės normas ir principus, nustatyti asmens su negalia teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos teisinius pagrindus, funkcijas, teises ir pareigas asmens su negalia teisių apsaugos srityje (1 straipsnio 1 dalis). Vadovaujantis ANTAPĮ 1 straipsnio 2 dalimi, šis įstatymas, be kita ko, taikomas Lietuvos Respublikos piliečiams (1 punktas). Nagrinėjamu atveju į administracinio ginčo bylą pateiktos pareiškėjo asmens tapatybės kortelės duomenys patvirtina, kad pareiškėjas yra Lietuvos Respublikos pilietis (b. l. 34, 35, 110, 111), ir, atitinkamai, jis patenka prie ANTAPĮ 1 straipsnio 2 dalyje (1 punkte) nurodytų subjektų, kuriems taikomas šis įstatymas. Pagal ANTAPĮ 15 straipsnio 1 dalį Agentūra ir (ar) jos struktūriniai padaliniai, dalyvaudami formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės poreikio, termino (6 punkto h papunktis).

ANTAPĮ 22 straipsnis reglamentuoja asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimą ir jos galiojimo terminus. Pagal šio straipsnio 1 dalį asmens su negalia automobilio statymo kortelę turi teisę gauti: asmenys, kuriems nustatytas lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis (1 punktas); asmenys, kuriems nustatytas sunkaus ar vidutinio neįgalumo lygis (2 punktas); asmenys, kuriems nustatytas iki 25 procentų dalyvumo lygis (3 punktas); asmenys, kuriems nustatytas 30–55 procentų dalyvumo lygis ir kurie turi galiojantį dokumentą, patvirtinantį teisę vairuoti lengvąjį automobilį, ir dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis: vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne ar kita vaikščiojimui palengvinti skirta priemone) (4 punktas). Pagal to paties straipsnio 2 dalį asmens

su negalia automobilio statymo kortelė galioja iki nustatyto: lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio termino pabaigos (1 punktas); sunkaus ar vidutinio neįgalumo lygio termino pabaigos (2 punktas); dalyvumo lygio termino pabaigos (3 punktas). Asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras ar jo įgaliotas įstaigos vadovas (22 straipsnio 3 dalis).

Kortelės išdavimo aprašas reglamentuoja asmens su negalia automobilio statymo kortelės poreikio nustatymo ir kortelės išdavimo tvarką (1 punktas). Sprendimus dėl kortelių poreikio priima ir korteles išduoda Agentūros teritorinių skyrių vedėjai ir Agentūros direktorius ar jo įgaliotas valstybės tarnautojas, nagrinėjantis gautą skundą dėl Agentūros teritorinio skyriaus sprendimo (4 punktas). Kortelės išdavimo aprašu turi vadovautis korteles išduodantys Agentūros teritoriniai skyriai, Sprendimų kontrolės skyrius ir kortelių gavėjai (5 punktas). Pagal Kortelės išdavimo aprašo 7 punktą teisę gauti kortelę turi Įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys, atitinkantys Įstatymo 22 straipsnio 1 dalies nuostatas. Nustatant kortelės poreikį, pildomas Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintos formos vertinimo aktas dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės (12 punktas). Informaciją apie asmeniui suteiktą teisę vairuoti lengvąjį automobilį Agentūra gauna iš Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registro (13 punktas). Priėmus sprendimą dėl neįgalumo lygio, dalyvumo lygio, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio, kartu priimamas ir sprendimas dėl kortelės poreikio (jeigu asmuo nenurodo, kad kortelės poreikio vertinimas nebūtų atliktas) (14 punktas). Sprendimas neišduoti kortelės priimamas, jei asmuo neatitinka Įstatymo 22 straipsnio nuostatų (18 punktas).

Kortelės išdavimo aprašo III skyriuje (22–30 punktų nuostatomis) reglamentuojama sprendimų apskundimo tvarka ir pakartotinis kortelės poreikio vertinimas. Tuomet pagal Kortelės išdavimo aprašo 22 punktą asmuo ar jo atstovas turi teisę apskųsti Agentūros teritorinio skyriaus sprendimą dėl kortelės poreikio per vieną mėnesį nuo dokumentų, nurodytų Kortelės išdavimo aprašo 19 punkte, gavimo dienos, kai asmuo ar atstovas nesutinka su Agentūros sprendimu. Pagal 23 punktą Agentūros direktorius ar jo įgaliotas valstybės tarnautojas atlieka pakartotinį Kortelės poreikio vertinimą šiame Kortelės išdavimo aprašo skyriuje nustatyta tvarka: asmeniui nesutikus su Agentūros priimtu sprendimu, kai Agentūros direktorius ar jo įgaliotas valstybės tarnautojas priima sprendimą atlikti pakartotinį kortelės poreikio vertinimą (23.1 papunktis); jeigu Agentūros direktoriui ar jo įgaliotam valstybės tarnautojui atlikus Agentūros teritorinių skyrių priimtų sprendimų kontrolę paaiškėja, kad sprendimas priimtas nepagrįstai (23.2 papunktis); <...> Pakartotinis kortelės poreikio vertinimas Kortelės išdavimo aprašo 23.1 papunktyje nurodytu atveju atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą (24 punktas). Asmuo ar jo atstovas, nesutikdamas su Agentūros direktoriaus ar jo įgalioto valstybės tarnautojo sprendimu dėl Kortelės poreikio, turi teisę jį apskųsti

Komisijai per vieną mėnesį nuo dokumentų, nurodytų Kortelės išdavimo aprašo 28 punkte, gavimo dienos (29 punktas).

Pareiškėjas 2024-05-20 skundu dėl Agentūros teritorinio skyriaus priimto sprendimo (Agentūroje užregistruotu 2024-05-22 Nr. SK-2664) nesutiko su Agentūros Vilniaus II skyriaus 2024-05-02 (pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu 2024-05-08) sprendimu Nr. STS-5117 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės“, kuriuo jam nebuvo išduota Kortelė, ir, įgyvendindamas Kortelės išdavimo aprašo 22 punkte numatytą teisę, apskundė šį Agentūros teritorinio skyriaus sprendimą Agentūros direktoriui. Skunde nurodė, kad Agentūros teritorinio skyriaus išvados neatitinka tikrovės. Pareiškėjas turi galiojantį dokumentą, patvirtinantį teisę vairuoti lengvąjį automobilį, ir nuolat juo naudojasi. Taip pat naudojasi vaikščiojimui lauke skirta palengvinti priemone – lazdele. Pareiškėjas nurodė ir tai, kad turi (duomenys neskelbtini) (b. l. 104–107).

Kaip numatyta Kortelės išdavimo aprašo 23.1 papunktyje, buvo atliktas pakartotinis Kortelės poreikio vertinimas, kurio rezultatai įforminti 2024-05-23 (dokumento metaduomenų kortelėje nurodyta kita dokumento data 2024-07-03) Vertinimo akte dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės Nr. ASK-321 (b. l. 116–119).

Kaip aukščiau jau minėta, ANTAPI 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte reglamentuota, kad asmens su negalia automobilio statymo kortelę turi teisę gauti asmenys, kuriems nustatytas 30–55 procentų dalyvumo lygis ir kurie turi galiojantį dokumentą, patvirtinantį teisę vairuoti lengvąjį automobilį, ir dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis: vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne ar kita vaikščiojimui palengvinti skirta priemone). Atsakovė Sprendime nurodė, kad asmeniui (t. y. pareiškėjui) nustatytas 30-55 proc. dalyvumo lygis, tačiau, *remiantis pateiktais dokumentais*, asmuo dėl ligos sukeltos negalios nuolat nesinaudoja techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis: vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne ar kita vaikščiojimui palengvinti skirta priemone), atitinkamai, dėl šių priežasčių pareiškėjui neatitinkant Kortelės išdavimo kriterijų, nustatytų ANTAPI 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte, Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius Sprendimu nusprendė neišduoti pareiškėjui Kortelės (b. l. 3, 25–29).

Šioje administracinio ginčo byloje nėra ginčo, kad pareiškėjas atitinka du iš trijų privalomus ANTAPI 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytus kriterijus, kada asmeniui išduodama Kortelė, t. y., kad pareiškėjui nustatytas 30-55 procentų dalyvumo lygis (Agentūros Šiaulių III skyriaus 2024-03-04 sprendimu Nr. STS-2017 „Dėl dalyvumo lygio“ (pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu 2024-03-05) pareiškėjui nustatytas (duomenys neskelbtini) proc. dalyvumo lygis nuo 2024-02-06 iki 2025-02-05) ir, kad pareiškėjas turi galiojantį dokumentą, patvirtinantį teisę vairuoti lengvąjį automobilį (atsakovės atsiliepimo duomenimis pareiškėjui išduotas vairuotojo pažymėjimas galioja iki 2026-02-06). Ginčo šalių nesutarimas kilęs dėl pareiškėjo atvejo atitikties ANTAPI 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte

numatytam trečiajam kriterijui, t. y., ar pareiškėjas dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami techniniai judėjimo pagalbos priemonėmis: vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne ar kita vaikščiojimui palengvinti skirta priemone).

Pareiškėjas 2024-05-20 skunde dėl Agentūros teritorinio skyriaus priimto sprendimo (Agentūros užregistruotame 2024-05-22 Nr. SK-2664) nurodė, kad Agentūros Vilniaus II skyriaus 2024-05-02 (pasirašyto kvalifikuotu elektroniniu parašu 2024-05-08) sprendimo Nr. STS-5117 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ išvados neatitinka tikrovės ir pareiškėjas naudojami vaikščiojimui lauke skirta palengvinti priemone – (duomenys neskelbtini).

Atsakovė atsiliepime nurodė, kad, „<...> pareiškėjui negalėjo būti išduota asmens su negalia automobilių statymo kortelė, nes asmuo nepatenka į ANTAPĮ 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytų asmenų, kuriems suteikta tokia teisė, kategoriją. Nagrinėjamu atveju, pareiškėjui 2024 m. kovo 4 d. sprendimu Nr. STS-2017 „Dėl dalyvumo lygio“ nustatytas (duomenys neskelbtini) proc. dalyvumo lygis nuo 2024 m. vasario 6 d. iki 2025 m. vasario 5 d., pareiškėjui suteikta teisė vairuoti lengvuosius automobilius, tačiau Agentūros Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau – ESPBI IS) esančiuose medicininiuose dokumentuose ir kartu su siuntimu į Agentūrą patektuose medicininiuose dokumentuose, sprendimų priėmimo metu (2024 m. gegužės 2 d., 2024 m. liepos 3 d.) nebuvo medicininių duomenų, patvirtinančių pareiškėjo žodžius, kad asmuo dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami techniniai judėjimo pagalbos priemonėmis: vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne ar kita vaikščiojimui palengvinti skirta priemone). Pažymėtina ir tai, kad nei siuntime į Agentūrą, nei kartu su siuntimu patektuose medicininiuose dokumentuose (2023 m. liepos 26 d. kardiologo, 2023 m. rugsėjo 22 d. endokrinologo ir 2023 m. gruodžio 13 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijų išvadose) kaip ir ESPBI nėra įrašo, kad dėl pareiškėjui diagnozuotos ligos, dėl ligos sukeltos negalios pareiškėjas nuolat naudotųsi techniniais judėjimo pagalbos priemonėmis. Pareiškėjas skunde nenurodė konkrečių aplinkybių ir nepateikė jais pagrindžiančių įrodymų, kurie paneigtų priimto sprendimo pagrįstumą. Tai, kad pareiškėjas nesutinka su priimtu sprendimu dėl neįgaliųjų asmenų automobilių (Komisijos pastebėjimas – asmens su negalia automobilio) statymo kortelės išdavimo, nesudaro pagrindo išvadai, kad Agentūros priimtas sprendimas neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatų ar priimtas nesilaikant teisės aktų reikalavimų.“

Pareiškėjas 2024-09-06 Komisijoje gautu raštu paaiškino: „atsakovei buvo pateikti medicininiai dokumentai, išduoti man 2023.12.20, dalyvumo lygiui nustatyti. Lazdele naudojuosi nuo 2020 metų, kai (duomenys neskelbtini). Niekas ir niekada manęs neklausė, reikia man lazdelės ar ne. Aš ja naudojuosi, nes man padeda judėti. Nemanau, kad lazdelės naudojimas reikalauja kokių nors dokumentų.“ (b. l. 74).

ANTAPĮ 22 straipsnio 3 dalimi įstatymo leidėjas aiškiai nustatė, kad asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras ar jo įgaliotos įstaigos vadovas. Tuomet šio įstatymo įgyvendinamojo teisės akto – Kortelės išdavimo aprašo – 24 punkte reglamentuota, jog pakartotinis kortelės poreikio vertinimas Kortelės išdavimo aprašo 23.1 papunktyje nurodytu atveju (t. y., asmeniui nesutikus su Agentūros priimtu sprendimu, kai Agentūros direktorius ar jo įgaliotas valstybės tarnautojas priima sprendimą atlikti pakartotinį kortelės poreikio vertinimą), atliekamas remiantis tik tais dokumentais ir (ar) informacija, kuri Agentūrai buvo pateikta arba Agentūros turėjo būti surinkta priimant skundžiamą sprendimą. Byloje nėra ginčo, kad, Agentūros Sprendimų kontrolės skyriuje 2024-05-23 atliekant pakartotinį vertinimą, atsakovei buvo žinomas Agentūros Šiaulių III teritorinio skyriaus 2024-03-04 Dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. DL-637 turinys (pateikė Komisijai kartu su atsakovės atsiliepimu), o taip pat atsakovė turėjo medicininius dokumentus: uždarnosios akcinės bendrovės Žvėryno klinikos 2023-12-20 išduotą E027 medicinos dokumentų išrašą / siuntimą, 2023-07-26 gydytojo kardiologo E025 ambulatorinio apsilankymo aprašymą, 2023-09-22 gydytojo endokrinologo E025 ambulatorinio apsilankymo aprašymą, 2023-12-13 fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo E027 atsakymą į siuntimą (pateikti Komisijai kartu su atsakovės atsiliepimu). Pareiškėjas nenurodė, kad Agentūrai būtų buvę pateikti dar kiti medicininiai dokumentai, kurie patvirtintų, jog dėl ligos sukeltos negalios pareiškėjas (judėjimui palengvinti) nuolat naudojasi lazdele. Visgi 2024-05-20 skunde dėl Agentūros teritorinio skyriaus priimto sprendimo (Agentūros užregistruotame 2024-05-22 Nr. SK-2664), kurį pakartotinio vertinimo metu turėjo Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, pareiškėjas buvo nurodęs, kad naudojasi vaikščiojimui lauke skirta palengvinti priemone – lazdele.

Kadangi Agentūros veikla priskirtina viešajam administravimui (VAĮ 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto a) papunktis, 2 dalies 1 punktas, ANTAPĮ 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto h papunktis), todėl atsakovės priimamiems sprendimams taikomi ir VAĮ nustatyti reikalavimai. Pagal šio įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktus, administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas) bei administracinio sprendimo motyvai (6 punktas).

Komisija pažymi, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) ne kartą yra konstatavęs, kad VAĮ 10 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas; ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022). Tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą

(bendrine prasme) VAĮ 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus, ar nebuvo atimta galimybė pareiškėjui suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo ribas, o teismui visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą (žr. pvz., LVAT 2023 m. vasario 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023).

Vadovaujantis VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 1–8 punktais, administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaudamasis VAĮ 3 straipsnio 5 punkte nustatytu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį.

LVAT yra pažymėjęs, kad VAĮ 8 straipsnio 1 dalimi (Komisijos pastebėjimas – atitinka nuo 2020-11-01 galiojančios VAĮ redakcijos 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktus) iš esmės siekiama užtikrinti, kad asmeniui, dėl kurio priimtas individualus administracinis aktas, būtų žinomi priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, taip pat motyvai, todėl, kai nėra pagrindo individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju spręsdamas dėl tokio akto atitikties pastarosios įstatymo nuostatos reikalavimams, teismas privalo *ad hoc* (Komisijos pastebėjimas – esant konkrečiai situacijai) įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ar (ir) įvykdyti nustatytas pareigas bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galbūt) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu, t. y. būtent to, kuris turi teisę žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas konkretus sprendimas, be kita ko, atsižvelgiant ir į pastarajam asmeniui žinomas aplinkybes, lėmusias minėtą sprendimą (žr., pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-336/2011, išplėstinės teisėjų kolegijos 2017 m.

rugsėjo 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-709-415/2017, 2021 m. rugsėjo 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2457-575/2021). Taigi tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAĮ 8 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, jei nėra besąlyginių skundžiamo individualaus administracinio akto naikinimo pagrindų, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus. Tokių aplinkybių konstatavimas (galėjo ir turėjo suprasti) įgalintų nepripažinti VAĮ 8 straipsnio 1 dalies reikalavimų pažeidimo arba esamus trūkumus, nepaneigiančius priimtino sprendimo esmės suvokimo, vertinti kaip neesminius, nesudarančius savarankiško ir pakankamo pagrindo ginčijamą sprendimą pripažinti neteisėtu bei jį panaikinti (žr., pvz., LVAT 2013 m. gegužės 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-990/2013). Priešingu atveju atitinkamas viešojo administravimo sistemos subjekto sprendimas turėtų būti naikinamas (žr., pvz., LVAT 2013 m. lapkričio 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-2302/2013).

Nors pareiškėjas, įgyvendindamas Kortelės išdavimo aprašo 22 punkte numatytą Agentūros teritorinio skyriaus sprendimo apskundimo teisę, iš esmės skundė Agentūros direktoriui Vilniaus II teritorinio skyriaus 2024-05-02 (kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašytą 2024-05-08) sprendimą Nr. STS-5117 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės“, kuriuo pareiškėjui neišduota Kortelė, tačiau Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius Sprendime tiesiogiai nenurodė, ar skundžiamą Agentūros teritorinio skyriaus sprendimą palieka nepakeistu, pakeičia, ar panaikina. Šiuo atveju Sprendime nurodyta, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius nusprendžia neišduoti Kortelės. Komisijos vertinimu, pagal VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 4 punkto reikalavimus tokio pobūdžio priimamuose administraciniuose sprendimuose atsakovė turėtų visapusiškai pasisakyti dėl privaloma ikiteismine tvarka jos nagrinėjamo skundo išsprendimo rezultato ir skundžiamo Agentūros teritorinio skyriaus sprendimo (ne)teisėtumo.

Atsakovė Sprendime įvardijo, kad „remiantis pateiktais dokumentais“ pareiškėjas dėl ligos sukeltos negalios nuolat nesinaudoja techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis: vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne ar kita vaikščiojimui palengvinti skirta priemone), tačiau tokių dokumentų neįvardijo. Tik atsiliepiame į pareiškėjo skundą Komisijai konkrečiai nurodė medicininius dokumentus, kurių pagrindu Agentūra tai nustatė, t. y., akcentuodama, kad „<...> kartu su siuntimu į Agentūrą patektuose medicininiuose dokumentuose, sprendimų priėmimo metu (2024 m. gegužės 2 d., 2024 m. liepos 3 d.) nebuvo medicininių duomenų, patvirtinančių pareiškėjo žodžius, kad asmuo dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis: vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne ar kita vaikščiojimui palengvinti skirta priemone)“.

Komisija pažymi, jog 2023-12-20 uždarosios akcinės bendrovės Žvėryno klinikų išduotame E027 medicinos dokumentų išrašė / siuntime nurodyta

anamnezė „(duomenys neskelbtini)“ (b. l. 30), taip pat iš šioje administracinio ginčo byloje atsakovės pateikto individualios pagalbos poreikio klausimyno (inkorporuoto į Agentūros Šiaulių III teritorinio skyriaus 2024-03-04 Dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. DL-637 turinį) duomenų matyti, jog jame, be kitų, pateiktas ir judėjimo (mobilumo) srities vertinimas (b. l. 47, 48). Šio individualios pagalbos poreikio klausimyno 2.10 papunktyje 1 balu įvertintas pagalbos poreikis ilgo atstumo ėjimui. Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005-03-21 įsakymu Nr. A-78/V-179 „Dėl Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (redakcijos, galiojusios pareiškėjo dalyvumo vertinimo metu, t. y. nuo 2024-01-01 iki 2024-07-03), 3 priede patvirtintoje Individualios pagalbos poreikio klausimyno formoje nustatyta, jog 1 balu vertinamas *nedidelis* pagalbos poreikis, kai asmeniui retai reikia pagalbos dalyvauti įvardytos srities veikloje, asmuo turi nedidelių sunkumų atlikti įvardytos srities veiksmus savarankiškai ir saugiai ir (arba) nežymiai sutrikusios pažintinės funkcijos ir gebėjimai. Taigi, minėti E027 formos siuntimo duomenys patvirtina, kad pareiškėjas turi nusiskundimų judant, o minėto klausimyno duomenys patvirtina aplinkybę, jog pareiškėjui visgi reikalinga nedidelė pagalba vaikstant.

ANTAPĮ 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte nedetalizuota, kur turi būti nurodyti, užfiksuoti duomenys apie tai, kad asmuo dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis: vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, ar vaikščiojimo priemonėmis (lazdele, ramentais, vaikštyne ar kita vaikščiojimui palengvinti skirta priemone). Įgyvendinamuoju teisės aktu yra realizuojamos įstatymo normos, todėl įgyvendinamuoju teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis, nes taip būtų pažeista Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta įstatymų viršenybė įgyvendinamųjų teisės aktų atžvilgiu (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2002 m. rugpjūčio 21 d. nutarimas). Įgyvendinamieji teisės aktai negali prieštarauti įstatymams, konstituciniams įstatymams ir Lietuvos Respublikos Konstitucijai, jie turi būti priimami remiantis įstatymais, nes įgyvendinamasis teisės aktas yra įstatymo normų taikymo aktas nepriklausomai nuo to, ar tas aktas yra vienkartinio (*ad hoc*) taikymo, ar nuolatinio galiojimo (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2003 m. gruodžio 30 d. nutarimas). Komisijos teigimu, Kortelė gali būti išduodama ne visiems asmenims su negalia, o tik tiems, kuriems tokia teisė numatyta teisės aktuose. Aptartu aspektu Agentūra Sprendime nenurodė konkretaus faktinio pagrindo, kuriuo vadovaujantis, ji sprendė, kad pareiškėjas dėl ligos sukeltos negalios nuolat nesinaudoja techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis, motyvuotai nesusiejo jo su konkrečiu taikytinu teisiniu pagrindu.

Komisija nurodo, kad Agentūra, kaip viešojo administravimo subjektas, yra saistoma gero administravimo principo imperatyvų. Šio principo keliami pareiga valstybės institucijoms, priimant administracinius sprendimus, dirbti rūpestingai ir veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų

nuostatų. Pažymėtina, kad gero administravimo principas VAĮ prasme įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą. Nemotyvuotas administracinis aktas, kuris daro neigiamą poveikį subjekto teisėms ar interesams, negali būti pripažintas teisėtu, nes riboja subjekto teises skųsti tokį aktą ir apsunkina tokio akto teisminę kontrolę (pvz., LVAT 2020 m. gegužės 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-654-552/2020).

Be kita ko, nagrinėjamo ginčo kontekste, pažymėtina, kad VAĮ 3 straipsnyje numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas (žr., pvz., LVAT 2012-04-30 sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1978/2012). Gero administravimo principas suponuoja taip pat tai, kad viešojo administravimo subjektas turi pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (žr., pvz., LVAT 2015-06-26 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015). Viešojo administravimo subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukeltą sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias neigiamo sprendimo priėmimą (žr., pvz., LVAT 2013-04-22 nutartį administracinėje byloje Nr. A602-658/2013).

Priimamas administracinis sprendimas turi būti visapusiškas ir išsamus, t. y. toks, kad iš jo turinio ir / ar sudėtinių dalių būtų aišku bei suprantama ne tik pačiam viešojo administravimo sistemos subjektui, bet ir administracinio sprendimo adresatui, dėl tokiu aktu sukuriamų teisių ir pareigų, jų atsiradimo faktinių pagrindų. Asmuo, kurio teisės ar interesai yra paliečiami, turi būti informuotas tokia apimtimi, kokia jam, paprastai kaip nekvalifikuotam tos srities atstovui būtų pakankamai suprantamai atskleista, kodėl buvo priimtas tokio pobūdžio administracinis aktas ir kokios teisinės pasekmės kyla (pvz., LVAT 2021 m. birželio 9 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1618-556/2021).

Agentūra, išnagrinėjusi pareiškėjo skundą, Sprendime nenurodė tikslaus teisinio bei faktinio pagrindo dėl Kortelės neišdavimo, visų administraciniam sprendimui įtakos turėjusių aplinkybių, nemotyvavo Sprendimo, susiejant faktines aplinkybes su teisiniu pagrindu, ir tuo ne tik nesilaikė minėtų VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 4–6 punktų reikalavimų, išsamumo bei gero administravimo principų, bet ir apribojo pareiškėjo teisę suprasti jo 2024-05-20 skundo (Agentūroje užregistruoto 2024-05-22 Nr. SK-2664) (Sprendimo preambulėje netiksliai įrašyta „prašymo“) netenkinimo priežastis bei imtis veiksmų šias priežastis pašalinti. Šią išvadą patvirtina tiek pareiškėjo skundo Agentūros direktoriui turinys, tiek pareiškėjo veiksmai, gavus Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus Sprendimą (skundo Komisijai turinys, šioje administracinio ginčo byloje raštu pateiktų paaiškinimų turinys (duomenys neskelbtini). Pareiškėjui netapo žinoma, kodėl jis nelaikomas atitinkančiu Kortelės išdavimo kriterijų – dėl ligos sukeltos negalios nuolat besinaudojantis techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis. LVAT yra pažymėjęs, jog tokie viešojo administravimo subjekto veiksmai, kai nesiremiama gero administravimo principu siekiant padėti besikreipiančiam asmeniui įgyvendinti jo teises, o tik formaliai ir biurokatiškai vykdomos viešojo

administravimo funkcijos, pripažintini neteisėtais (pvz., 2015 m. birželio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015).

LVAT praktikoje ne kartą konstatuota, jog motyvai dėl priimto administracinio akto privalo būti išdėstyti priimtame akte, nes viešojo administravimo subjektui tenkanti pareiga motyvuoti savo priimamus sprendimus negali būti perkelta teisingumą vykdančiai institucijai (žr., pvz., 2014-03-25 sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-34/2014; kt.). Administracinis teismas (Komisija) paprastai negali perimti viešojo administravimo institucijos funkcijų ir priimti sprendimą, priskirtiną viešojo administravimo institucijos kompetencijai, pagal teismo sprendimo priėmimo metu egzistuojančią situaciją, nes tai galėtų pažeisti konstitucinį valdžių padalijimo principą (žr. 2016-12-20 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1742-261/2016; 2018-05-10 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1065-520/2018; kt.).

Kitoje administracinių teismų praktikoje taip pat akcentuojama, jog administracinio akto priėmimo motyvai pagal įstatymą privalo būti nurodomi pačiame administraciniame akte. Skundžiamo sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto sprendimo teisėtumui (žr., pvz., LVAT 2013 m. birželio 13 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A502-940/2013, 2015 m. sausio 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015). Teismas nėra įgalintas atsižvelgti į skundžiamų teisės aktų priėmimo pagrindų papildymus, teikiamus atsiliepimų ar kitokių procesinių veiksmų metu, jei tie papildymai savo esme yra visiškai nauji teisės aktų priėmimo pagrindimo pagrindai. Priešingai, teisminės gynybos besikreipusiam asmeniui taptų sunku apsiginti, o teismui – apibrėžti bylos nagrinėjimo ribas ir priimti sprendimą, todėl, kai skundžiamas teisės aktas, yra vertinama, kokiais faktiniais pagrindais jis priimtas ir kokia teisinė kvalifikacija pritaikyta. Tai ir yra bylos nagrinėjimo ribos. Tik esant konkrečioms teisės aktų priėmimo pagrindams, aiškiam teisiniam įvertinimui įmanoma pasisakyti dėl tokių skundžiamų sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo (žr., pvz., LVAT 2014 m. balandžio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A556-1068/2014).

Atsižvelgusi į skundžiamo Sprendimo turinį, pagal aptartą teisinį reglamentavimą bei nustatytas faktines aplinkybes Komisija vertina, kad Sprendimas neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų, priimtas pažeidžiant VAĮ 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą, nes iš esmės nebuvo užtikrinta, jog pareiškėjui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas administracinis sprendimas, būtų žinomi jo priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai dėl neatitikties ANTAPĮ 22 straipsnio 1 dalies 4 punkto vienam iš kriterijų (t. y., kad asmuo dėl ligos sukeltos negalios nuolat naudojami techninėmis judėjimo pagalbos priemonėmis <...>), todėl skundžiamas Sprendimas pripažintinas nemotyvuotu. Minėto skundžiamo Sprendimo turinio trūkumai VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų prasme yra esminiai, todėl atsakovės Sprendimas negali būti pripažintas teisėtu ir turi būti panaikintas kaip neteisėtas iš esmės, nes savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktui – VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktams. Agentūrai Sprendime visapusiškai

nenurodžius Agentūros direktoriui pateikto pareiškėjo skundo nagrinėjimo rezultato dėl Agentūros teritorinio skyriaus sprendimo (ne)teisėtumo (lieka nepakeistas, pakeičiamas ar panaikinamas), toks sprendimas taip pat nelaikytinas atitinkančiu VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 4 punkto reikalavimus.

Komisijai panaikinus Sprendimą, atsakovė turi pareigą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2024-05-20 skundą (atsakovės užregistruotą 2024-05-22 Nr. SK-2664) bei per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus (įskaitant ir išsamumo principą) atitinkančių sprendimą.

Dėl administracinio ginčo bylos medžiagos pripažinimo nevieša

Europos Parlamento ir Tarybos 2016 m. balandžio 27 d. reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų duomenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 4 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad sveikatos duomenys – asmens duomenys, susiję su fizine ar psichine fizinio asmens sveikata, įskaitant duomenis apie sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, atskleidžiantys informaciją apie to fizinio asmens sveikatos būklę. Šio administracinio ginčo byloje pateikta informacija, susijusi su pareiškėjo sveikatos būkle.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnio 1 dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad kiekvienas asmuo turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą. Privataus gyvenimo apsaugą laiduoja Lietuvos Respublikos Konstitucija, kurios 22 straipsnis, be kita ko, įtvirtina, jog žmogaus privatus gyvenimas neliečiamas. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.23 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimus fizinio asmens privatus gyvenimas neliečiamas; informacija apie asmens privatų gyvenimą gali būti skelbiama tik jo sutikimu; duomenų apie asmens sveikatos būklę paskelbimas pažeidžiant įstatymų nustatytą tvarką laikomas privataus gyvenimo pažeidimu.

Agentūra atsiliepime Komisijos prašo užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą ir leisti susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams. Toks prašymas motyvuojamas tuo, kad visa juose esanti informacija yra susijusi su asmens, kurio tapatybė yra žinoma, duomenimis, (asmens kodas, namų adresas, asmens tapatybės kortelės numeris ir pan.), o kita dalis priskirtina specialių kategorijų asmens duomenims, susijusiems su asmens sveikata. Juo labiau, Bendrajame asmens duomenų apsaugos reglamente ši sąvoka nėra susiaurinama – jame nustatyta, kad asmens duomenys neturi baigtinio kategorijų sąrašo, todėl atsižvelgiant į galimybę nustatyti asmens tapatybę, bet kokia informacija gali būti laikoma asmens duomenimis (b. l. 20).

Vertindama šį Agentūros prašymą, Komisija pažymi, kad jos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša (neteikiama susipažinti ir daryti kopijų proceso dalyviams). Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta,

kad teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis. LVAT 2017-03-01 nutartyje administracinėje byloje Nr. eAS-122-146/2017 akcentavo, kad per Administracinių bylų teisenos įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje (Komisijos pastebėjimas – dabar Administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje) nustatytą teisinį reguliavimą yra sukurtas teisinis mechanizmas kaip apsaugoti konfidencialius duomenis apie asmens sveikatą konkrečioje administracinėje byloje, t. y. kaip apsaugoti į konkrečią administracinę bylą pateiktus konfidencialius duomenis apie asmens sveikatą, kurie yra atitinkamame medicininių dokumentų komplekte, kuris buvo pateiktas į bylą kaip įrodymas, susijęs su atitinkamo administracinio ginčo dalyku. Komisija, įvertinusi Agentūros atsiliepime išdėstytus argumentus bei tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su pareiškėjo sveikata, siekdama apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, sprendžia, kad visa nagrinėjamo administracinio ginčo bylos medžiaga pripažintina nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, pagal įstatymo analogiją Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti atsakovės Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus 2024-07-03 (kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašytą 2024-07-04) sprendimą Nr. STS-1693 „Dėl asmens su negalia automobilio statymo kortelės“ ir įpareigoti atsakovę per 20 darbo dienų nuo šio Komisijos sprendimo įsiteisėjimo dienos priimti naują teisės aktų reikalavimus (įskaitant ir išsamumo principą) atitinkantį sprendimą dėl pareiškėjo S. S. 2024-05-20 skundo (atsakovės užregistruoto 2024-05-22 Nr. SK-2664).

Visą administracinio ginčo bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Inga Morkvėnienė